

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 24 korona
Negyedévre 6
Egy hónapra 2
Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő:
Mayer József.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Könyeglánczler Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.
Megjelenik
hétfélig hivatéval mindennap.
Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Változatlan a helyzet.

— Osztrák-magyar vezérkarai jelentés. —

Budapest, szeptember 24

(Hivatalos.) Valamennyi harcfronton változatlan a helyzet.

A vezérkar főnöke.

Jakobstadtnál néhez ágyukat zsákmányoltunk.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, szeptember 24.

A nagyfőhadiszállás jelentés:

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadcsapottja: Flandriában a tűzérési harc délután a tengerparton és a houthoulti erdőtől Weihoekig ismét nagy erőre emelkedett. A csata vonalán a harci tevékenység éjszaka és kora reggel fokozódott anélkül, hogy eddig új angol támadások következtek volna. Tűzérési védelmünk jó hatását meg lehetett állapítani az általunk lött útegek viselkedéséből és számos löszerraktár megsemmisítéséből. Lensnél és St. Quentinál, amelynek székesegyháza ellen a iranciák újabb ágyúzással folytatták romboló munkájukat, tüzevékenysége ismét feleledt.

A német trónörökös hadcsapottja: Az Aisne arcvonalán a Champagne nek több szakaszán a tűz ismételen nagy heveségűvé vált. Felderítő ütközetekben az ellenség veszteségeket szenvedett. Verdun előtti a tűzharc délután és az éj folyamán igen heves volt. Ma reggel is élénk ütközeti tevékenység uralkodott a Maas keleti partján. 14 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Woeshoff hadnagy 20-ik légi győzelmét aratta. Kissenherth hadnagy légi harcban 2 ellenfelének okozta lezuhását.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonalja: A Jakobstadl hídfőnél zsákmányolt és beszállított 55 ágyú között egy fogatos üteg és 5 drb. 26—28 centiméteres kaliberű nehéz ágyú is van. Magában a városban gazdag készletek jutottak kezünkre: kenyér és liszt is. Baranovitchól északra és Lutkól nyugatra az orosz tűzérési élénk tevékenységet fejezték ki.

Mackensen vezértábornagy hadcsapottja: A Foksnitől északnyugatra emelkedő hegyekben és a Szerethnél igen élénk tüzevékenység és előtérli ütközetek. Galac pályaudvarát megfigyelni sikerrel lőttük.

MACEDON ARCVONAL: A helyzet változatlan.

Ludendorff, első főszállásmester.

Bajor választjegyzék a pápa bákenyilatkozatára

München, szept. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Ma közlik a bajor király választ a pápa békeajegyzékére, amelyben a király a legösszetettebb köszönetet fejezi ki a pápa nagyerőtelű okirataért és mely megindultsággal fogadja a pápa szavait. Ezzel a legnemesebb módon köszörszta meg magasztos művét, amelyet felszentelése óta maga elé tűzött. A bajor király, a német császár és a többi fejedelem minden lépést, amelyet a pápa a béke érdeké-

ben tesz, a legmelegebb rokonszívvel fogadják. A német népnek a német birodalom megalapítása óta nem volt forróbb kívánsága, mint békében és bécületben működni a kultura legnagyobb feladatának megoldásában. Az első kísérlet a háború borzalmainak befejezésére megkísült. Ezért az ellenséget terhell a felelősség. Annál joróbb a kívánság, amelyet a német császárral és az egész néppel együtt táplál, hogy a pápa részéről megtett lépések eredményesek legyenek, hogy az egész emberiség javára egyenlőség a tartós és tisztességes béke utját.

Miért kerül

egy méter ruhaszövet 120—150 koronába?

— A csendőrség elcsipelt egy lánckerkeskedő szövetkezetet. —

Egyre-másra halljuk a panaszkokat, hogy még a mai hihetetlen árdragaság mellett is *feltűnő magasak a ruhaszövetek árai*, úgy hogy ma egy jobb szabónál egy öltözet ruha 5—600 koronába kerül. Ennek a visszás állapotnak kizárólag a *lánckerkeskedelem* az oka, a szövet annyi kézen megy át, hogy míg a szabóhoz kerül, oly magasra szökött fel, hogy belőle egy öltözet ruhát 5—600 koronán alul tényleg nem is lehet készíteni. Csak legutóbb olvastuk, hogy Morvaországból mikép kerül a szövet Magyarországra, hogy innen tetemes árdragítással visszakerüljön Ausztriába.

Az ujvidéki csendőrség, — mely napról napra újabb és újabb sikereket szerez magának kiváló érdemeiket, — egy ilyen lánckerkeskedelemmel foglalkozó szövetkezetet tett ártalmatlanná.

Ujvári Mihály, a kitűnő csendőrmesternek és jórőrtársának, Bossik Ferenc szakaszvezetőnek fellűnt egy 17 évesnek látszó fiatal ember, aki az egyik korezmában hangosan muatozott. Miután kélőleg nem tudta magát igazolni, a csendőrséghez vitték, ahol Szabó Gábor csendőrmester a járőrrel kihallgatta és megmoztozta.

Ezalkalommal egy hamisított szabadságolási jegy került elő, melyel már két hónapja szökött meg a katonaságtól.

A fiu Csedomir Demeternek mondta magát, de a csendőrk rövidesen megállapították, hogy nemcsak a szabadságolási jegye, a neve is hamis, mert az igazi neve Csidomir Csedomir és a szomszédos Nádajja szűllőte.

A leleplezett Csidomir előadta, hogy Csizmics Máriával, aki a Bogdán-utca 21. szám alatt és Ma osee Nikollával, aki az Almási-utca 9. alatt lakik, megismerkedett és hamarosan szövetkezetet tömörültek, hogy együttesen nagyobb mennyiségű rőfősárut vásároljanak, melyet *busás* használnak tovább fognak adni. Ecélből Csizmics Mária 8000 koronán, Malesev 500 és Csidomir 1500 koronát adott a közös vállalkozáshoz. Mikor a pénz együtt volt, — így mondta Csidomir kihallgatásakor, — Szabadára, Szeghegyre, Öbécserre, Szlankamenre és még néhány helyre utaztak, ahol 700 méter rőfősárut vásárol-

tak, amelyet Csizmics lakására szállítottak.

Innen vitték eladásra. Közelítőként azonban *Bastics* Miklós ujvidéki kereskedőségét szerepelt, aki a 700 méter 10236 koronáért egy helybéli rőfősárceskedőnek adta el, amiért *Bastics* Miklós közvetítési díj fejében méterenként 150 koronát kapott.

A csendőrség a kereskedőnél 669 métert, Csizmics lakásán pedig 43 méter ruhaszövetet talált és azokat lefoglalta.

A lánckerkeskedő társaság adatai azonban *hamisaknak* bizonyultak, mert a felsorolt helyeken megjelölt kereskedők mind tagadják, hogy a rőfősárut Csidomirnek eladták volna és mind több jel merül fel arra, hogy a szövetek *lopás* útján kerültek a jeles árdragítókhoz, akik a lopott árut hatalmasan felvert áron adták el. Lopás és árdragítás, e két rokon bűn így került egymás mellé.

A csendőrség folytatja a vizsgálatot, addig is Csidomir Csedomir a csendőrség fogdájában marad.

Az orosz hadsereg létszámállományának leszállítása.

Stocholm, szept. 24

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Hivatalosan jelentik Pétervárról, hogy a kormány két okból terjesztette be a hadsereg létszámállományának leszállításáról szőio javaslatot. Először, mert nem maradhat az ország megfelelő férfierő nélkül, másodsor a hadseregnek a frontra nem alkalmas katonáinak e'obcsájítása a harcokességét fokozza, azonkívül a tervezett intézkedés pénzügyileg az országra kedvező keffolyással lesz, mert a bevonultak hozzátartozóinak adott segély 100 millió rubelre rug.

Közös miniszteri tanácskozás.

Bécs, szept. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A külügyminiszter elnöklésével ma közös miniszteri tanácskozás volt, amely elemzési ügyekkel foglalkozott, amelyen a magyar kormány részéről Wekerle, Serényi, Mezőssy, Hadik és a hadseregőparancsnokság képviselője vettek részt.

Angol hivatalos jelentés.

Hága, szept. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Londonból jelentik: Ypern mellett harcokban szeptember 20-ika óta 2243 foglyot, köztük 80 tisztet ejtettük.

Horti Sándor áldetekit az ügyesség fogházában.

Néhány nappal ezelőtt részletesen beszámoltunk Horti Sándor áldetekit és árendőr fogalmazó „nyomozásai közben” viselt dolgairol.

A csendőrség Hortit letartóztatta és kihallgatása után átkísérte az ügyesség fogházába, ahol dr. Korény-Schuck Vilmos vizsgálóbíró azonnal kihallgatta.

Horti kihallgatása során előadja, hogy különös hejlamot érzett azért, hogy detektív legyen és ezért mintegy négy hónappal ezelőtt jelentkezett Budapesten az államrendőrségnél, ahol a detektívtestületben való felvételét kérte, de testi fogyatékossága miatt — állítólag tídhóbagy — elutasították.

Ebből elkieseredésében elhatározta, hogy be fogja járni az országot és mint műkedvelő, díltétans detektív fog nyomozásokat végezni, hogy az országnak hasznára legyen.

Horti Sándor azonban, aki a Scherlock Holmesek és Nick Cartek módjára szerinti csoport fel detektívnek, nem annyira az ország javára, mint saját zsebe céljaira nyomorott.

Beismerte, hogy Leposa János hajpincéértől egy 5000 koronás postatakarékot nyelt el, amelyet Kiss Józsefnél hagyott 1000 korona készpénz-kölcsön fejében. Ezt a pénzt nem csalta ki, mert ő Kiss Józsefnél megszerette és házasságot is ígért neki.

Arra nézve, hogy miért jött éppen Ujvidékre, előadja, hogy ide vártá barátját Szabadáról, akivel itt találkozott.

Horti beismerte, hogy két napig lakott a Fehér Hajóban és ugyszólván az összes vendéglőben kiküldet, hogy hol árulnak dohányt. Midőn már bizonyos adatok birtokában volt, akkor jelentkezett az ujvidéki pénzügyőrségnél, ahol igazolványt kért és kapott.

A Vučkovicstól kicsalt cukor és kávéra vonatkozólag tagadja, hogy azt áldetekit szerepében erőszakolta volna ki, hanem megmondta neki, hogy feljelentést tettek ellene és el fogják kobozni a cukrot és a kávé. Vučkovicstól kérte, hogy hozza el neki a feljelentést, szeretné látni, hogy ki írta azt. Horti ezt megígérte és előleges jutalom fejében kapta a 8 kiló cukrot, 2 kiló kávé és 4 doboz pótkávé.

Tagadja, hogy Vučkovicstól férjének felmentését ígérte és ezért 2000 koronát kapott volna. Tagadja továbbá azt is, hogy Varga Lidia pincérlánytól egy karpereczt lopott volna.

Szóval Horti Sándor még nagyrészt tagad és nem fél attól, hogy a detektívügyesség ellene fordul és összes viselt dolgai kiderülnek.

A vizsgálat tovább folyik; a vizsgálóbíró elrendelte ellene az előzetes letartóztatást, amiben Horti meg is nyugodott.

Kerenszki állása megrendült.

Stockholm, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Orosz jelentések szerint Kerenszki állása nagyon megrendült.

Egycsendőragyonlőt egy katonát.

Egy rövid távirati értesítés érkezik ma az ujvidéki csendőrszárnyparancsnoksághoz, amelyben a petróci cserdőrös jeleníti, hogy Cseszár János petróci csendőrszereplő tizedes találkoztott Igics Pánta 6. nov. hordv gyalogezredbeli közlegénnyel, akit mint katonaszökevényt kerestek. Midőn Igics meglátta a csendőt, futásnak eredt, a csendőr üldözöbe vette, felszólította néhányszor, hogy álljon meg és midőn ez nem engedelmeskedett, fegyverét használta és oly szerencsétlenül találta el, hogy a katona azonnal meghalt.

A csendőr nyomban jelentette ezt az ujvidéki szárnyparancsnokságnak, amely a kerületi parancsnokság utasítására megkereste az ujvidéki vizsgálóbírószágot, hogy a boncolást ejtse meg.

Dr. Korény-Schuck Vilmos holnap fog kiszánni orvos szakértővel a nyomozás megejtését.

Oroszország a forradalom rovására köteendő béke ellen.

Kopenhága, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Ruskoja Vója szerint a németek borzalmasan fognak csalódni. Bármiké határozon a demokrátilus kongresszus a beíró ügyekben, Oroszország a háború kérdésében hejhatatlan marad. A szociáldemokrata munkásság lapja nem nyugodhatik bele a forradalmi Oroszország rovására köteendő békebe, mert ez az imperializmus győzelmét és a proletarizmus legyűrését jelentené.

Ostromállapot Görögország egyes részeiben.

Lugano, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Athénből jelentik: Lakonia, Arkádia és Larissa feletti az ostromállapot kibírdették. A kormány elbocsájotta Konstantin adjutánsait, kik Sándor király mellett maradtak és elégtelenséget szítottak a kormány ellen.

Argentína hadüzenetét elhalasztotta.

Amszterdam, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Buenos Airesből jelentik: Abban a pillanatban, amikor a kamara megakartá szavazni a Németországgal való viszony megszakítását, érkezett a német válaszjegyzék, amely Luxburg grófnak a církáló hadjáratról való vezetői helytelenít. A hadüzenetet egyelőre elhalasztották.

Megvezíreléssei vádolt olasz lap.

Lugano, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Messagero rágalmozási pert indított az Avanti ellen, mert azt állította róla, hogy a háborús uszítás érdekében egy francia társaságtól másfél millió frankot fogadott el.

Redukálni fogják a cukoradagokat.

Ujvidék kivételes rossz helyzeté.

A cukorközpont értesítette a városi tanácsot, hogy a cukorépa termés gyöngyessége folytán 40 százalékos redukcióval lesz kénytelen élni. A szénhiány miatt pedig csak nyers cukor alakjában képesek szállítani. Egyszer-szint kérte, hogy Ujvidék város jelentse be a lakossága számára szükségessé mennyiséget.

Marcekovich dr. tanácsnok, a közéletmezési ügyosztály vezetője, mint az Ujvidéki Hírlap munkatársának elmondotta, 35000 lakos után kért Ujvidéknek cukrot kiutalni, mert a kávékos, vendéglősök és gyógyszereszek üzleti szükségletét is ebből a mennyiségből kell fedeznie, Ha pedig ennek betudásával csak 31000 lakos ellátására szükséges cukormennyiséget kérte volna, akkor — miután a gyógyszerteráznak, kávéházaknak kell adni — vissza kellett volna térni a havi egy kilogrammos fejkvóta helyett a 60 dekagrammosra. Ez a 40 százalékos redukció mellett hamarosan ugys be fog következni. A tanácsnok az ősi befőzéséhez is kért póllólag cukrot az Országos Közéletmezési Hivataltól. Ha ezt megkapjuk, akkor egy ideig még el lehet kerülni a fejkvótának havi egy kilogramm cukor helyett 60 dekagrammra való leszállítását.

Kerenszki napiparancsa Alexejevéről.

Stockholm, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Kerenszki napiparancsban kiemelt Alexejev tábornoknak a Kornilov lázadás leverésében szerzett érdemeit és megállapítja, hogy okos beavatkozással helyreállította a nagy-császár tevékenységét és a közrendet. Kerenszki kijelenti továbbá, hogy elfogadta a tábornok lemondását és az ideiglenes kormány rendelkezésre bocsájotta, hogy értékes nagy tapasztalatait a katonai műveletek vezetésére felhasználhassa.

Az orosz anyacárnó komoly beteg.

Hága, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A krimi Jaltából jelentik: Az orosz anyacárnó állapota kedvezőtlenül fordult, betegsége komolyra fordult.

Az amerikai sajtó a német válaszigyzék ellen.

Rotterdam, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Newyorkból jelentik, hogy az Egyesült Államok sajtója a német válaszigyzékkel szemben elutasító álláspontra helyezkedik. Mint-hogy Németország világhatalmát kegyetlenségével többé nem biztosíthatja, azt kívánja, hogy egyenranguan lépjen a népek körébe az az állással, hogy a nemzetközi rend ideáljait magáévá teszi.

Frigyes főherceg a román fronton.

Berlin, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Vossische Zeitung jelenti, hogy Frigyes főherceg szeptember második hetében úgy az erdélyi román frontot, mint a második vonalon levő csapatokat meglátogatta. Nem tévedünk — írja a lap — ha ennek az utazásnak, amelyet a király látogatása előzött meg, bizonyos jelentőséget tulajdonítunk.

Amerika és Románia együttműködése.

Berlin, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Jassyba érkezett az Egyesült Államok egy küldöttsége, hogy Romániával való együttműködésére vonatkozólag programot dolgozzon ki.

Oroszország önnálló választadapápa jegyzékére.

Stockholm, szept. 24. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Oroszország a munkás- és katonatanács követelésének engedve, önnálló választ ad a pápa jegyzékére.

Tisza ezredes nyilatkozik. Budapestről jelentik: Tisza ezredes a frontról a következő híreigazító közleményt küldötte be a lapoknak: Nem volt idom utolsó képviselőházi beszédében gyorsírói feljegyzéseit megtekinteni és csak most látom, hogy abba két leírás hiba csuszott, melyet nem nem hagyhatok szó nélkül. 1. A lapokban megjelent szöveg szerint azt mondtam volna, hogy a miniszterelnök kénytelen lett volna odadobni a legjobb kiegyezést, amit eddig kötöttünk. A valóság az, hogy „eddig” helyett „addig” ot mondtam. 2. A kormány kivétel hatalmától beszélve nem azt mondtam: „Azal élt a tisztelt kormány, mint élünk mi”, hanem „másképp él a tisztelt kormány, mint élünk mi.” Tisza István. Ezért érdemes volt a frontról nyilatkozn.

Csunya nők — szépek
Szép nők — szebbek

lesznek, ha arcbrók, keblak, nyakuk és kezük finomítására, telifrisítésére és szépségesre állandóan a legfőkétebb bõr-ápoló szer: a valódi

Diana alabastrom-pudert használnak. Egy kísérlet meggyőzi e szer csodabara illó hatásáról.

Mindenütt kapható! Főelarusítóhely: Diana Kereskedelmi R. T.

Budapest, V., Nádor-utca 6.

Szemző Gyula volt főispán 2000 m.-mázsa kukoricája

— Rendőrbíróági tárgyalás. —

Az *Ujvidéki Hírlap* vasárnapi számában részletesen elmondott annak a 2000 métermázsa kukoricának a történetét, amely miatt az *Országos Közélelmezési Hivatal* elnöke *Szemző Gyula* Baja város volt főispánja és annak három utadalmi alkalmazója ellen jogosultlan szállítási és a maximum ár túllépése miatt a kihágási eljárás megindítását elrendelte. Elmondottuk annak az okát is, hogy az elmúlt év szeptemberének végén történt szállítási visszaélés miért került csak most tárgyalásra és nem halgattunk el *Szemző Károly* hódásági főszolgabíróinak aron érhetően visszatértük az eljárás, hogy első cousinja: *Szemző Gyula* ügyében nem átjuttotta a nyomozást lefolytatni és mint kihágási bíró eljárni.

Einondottuk azt is, hogy *Abelsberg Mór* *Szemző Gyula* utadalmának pénztárnoka mikép módosította előzetes vádlomását és hogy többi vádlomlásában a szállítási visszaélés elkövetésével kizárólag önmagát és tisztviselőit vádolta.

A befűgyőmszervek ez ügyben kiadott rendelete folytán, miután a *Közélelmezési Hivatal* bírókötését vért, *Payerle Nándor* újrédelt rendőrfőkapitányt delegálta, aki ma dél után 3 órára tözte ki a bácsmegeyi közélet közel egy év óta foglalkoztató ügy rendőrbírói tárgyalását.

A határozat időben mind a négy terhelt személyesen jelent meg. A körvadát *Dr. Rózsa Miksa* b. városi főügyész képviselte, a védelmet *Dr. Czeisel Lajos* zombori ügyvéd látta el, míg a jegyzőkönyvet *Zanbauer Ágoston* rendőrfőkapitány írta.

Payerle Nándor elsőnek *Szemző Gyula* volt főispánt halgatták ki. Az általános kérdések után a tárgyalás a következőképp folyt le:

Payerle: Az *Országos Közélelmezési Hivatal* megbízott, hogy Mielőtt meg és három hivatalnok ellen mind a három rendelt kihágás ügyében, a megnevezett csak a kukoricát a rendőrbíró delegált engem. Miután a határozatból nem látnak ki, hogy a muhar és köles egyben van-e már itélet és mint hogy *Szemző Károly* hódásági főszolgabíró ez iránti kérdésme a már meglévő ítéletet nem küldte el, kérdem Mielőtt meg, van-e a két ügyben már elsőfokú ítélet?

Szemző: Nem tudom róla, ugy tudom a hódásági főszolgabíró egy nyilatkozatából, hogy a köles ügyben nem talált kihágást.

Dr. Czeisel: Rutkay Kálmán *Szemző Gyula* utadalmára 50 korona pénzbírságra van ítélve.

Szemző: Én mitsem tudok erről.
Dr. Rózsa: Feleleges erre kiterjeszkedni, mert csak a kukorica ügyben van a főkapitány ur delegálva.

Payerle: Érdekes, hogy méltóságod nem kapott ítéletet. Szóval nincs tudomása. A két másik ügyre tehát nem terjeszkedem ki, mert res judicataival állok szemben.
Payerle: Volt-e méltóságod már büntetve?

Szemző: Nem. Hacsak ma nem.
Payerle: Mult év szeptemberben 2000 métermázst szállított méltóságod, kérem előadni a tényállást.
Szemző: *Abelsberg Mór* utadalmi

mi pénztárnokom az elmúlt év szeptember egyik reggelén telefonált nekem, hogy 60000 koronára van szükségem a napgazdák és cseledek lifizelésére. Minthogy néhány perc múlva hosszabb időre el kellett utasnom, telefonon azt az utasítást adtam, hogy adjon el megfelelő mennyiségű kendert és annak eladási árából fedezze a kiadásokat. Csak hosszabb idő múlton, mikor *Abelsberg* nekem az utadalm ügyéről referált, értesültem arról, hogy 2000 métermázsa kukoricát adott el maximális áron báró *Guttman* belicsei uradalmának. Szemrehányást tettem neki, miért cselekedett utasításom ellenére, ő azzal mentegődzött, hogy sürgősen szükségem volt a pénzre és azért csinálta a sokkal gyorsabban lebonyolítható kukoricagyűjtést, anélkül azonban, hogy kihágás elkövetéséről tudomása lett volna. Anál kevésbé, mert ez szeptember 30 án volt és ugy tudom, a kérdéses rendelet október 2 án jelent meg.

Payerle: De volt már 1915 decemberében egy rendelet, amely eltiltotta a kukorica eladását és az újabb rendelet, amely egyáltalán az árakat maximálta 1916 szeptember 28 án jelent meg a hivatalos lapban.

Szemző: Nekem is, de nekik is az volt a véleményük, hogy szabad kukoricát eladni, mert Zomborban Gang und gebe volt.

Payerle: Referált erről *Abelsberg* méltóságának, hogy miképpen is aron adta el?

Szemző: Csak a maximális áron. Más referátát meg sem halgattam volna.

Dr. Rózsa: Mikor találkozott méltóságod az eset után *Abelsberg*gel?

Szemző: Nem emlékszem. Előfordult, hogy három nap mind nap találkoztunk, néha négy nap is.

Dr. Rózsa: Volt-e *Abelsberg* általános felhatalmazása eladásra?

Szemző: Nem. Esetről esetre, de mindig nagy pénzeket kezelt. Néma ma is 430.000 koronám van. Nálam a forgalom 6 millió korona, a heti rapszám 50–60,000 korona és ilyen nagy összegek között fel sem tűnt az 52.000 korona, amit kukoricáért bevett. Hogy maximális ártól adta el, azt a könyvemből tudom. Egyszer adtam utasítást, hogy a bognyáni uradalomból a vajszkai uradalomba vigyenek át szemek takarmányt.

Dr. Czeisel: Mondta-e *Abelsberg*, hogy a kukoricát ab Dunapart adta el?

Szemző: Igen.
Payerle: Hát akkor miért nem volt a hajónál átvéve?

Dr. Czeisel: Gyakran fordul el, mert bízunk a szállítási tisztességében.

Payerle: De hiszen Beliscén újra lementék a kukoricát.

Szemző: A hajókról, különösen a német hajókról mindig loptak gabonát.

Dr. Rózsa: De ha ab Dunapart volt az eladás, az esetleges lopás a vevő kára lett volna.

Szemző: De erkölcsi obligóban lettem volna, ezért kísérté az én tisztviselőm.

Ezzel *Szemző Gyula* kihallgatása befejezést nyert.

Abelsberg Mór kihallgatására került ezután a sor.

Payerle: Főbenjáró ügyről van szó. Ön a fővádlott. Az ügy egy esztendeje húzódik. Kukorica jogtalan szállítással és a maximális ár túllépésével van vádolva. Adja elő színtén vádlomását és különösen terjeszkedjen ki előbbeni két vádlomásra, amelyek között igen nagy az ellentét.

Abelsberg Mór *Szemző Gyula* fenti vádlomásával teljesen egyezően vall és kijelenti, hogy előző két vádlomása között csak látszólag van ellentét, mert a csendőrség által történt kihallgatásokkor azt hitte, hogy arról a kukoricáról van szó, amelyet *Szemző Gyula* tudtával és parancsára a bognyáni gazdaságból a vajszkai gazdaságra szállított át. A második kihallgatásokkor azonban arról a 2000 mm.-ről nyilatkozott, amelyet gazdasája tudta nélkül, sőt utasítása ellenére, bár jóhiszeműen és anélkül, hogy tudta volna, hogy szállítási igazolványt nincs, Beliscére szállított. A vevő köteles szállítási igazolványt szerezni és így joggal hette azt, hogy báró *Guttman*nak megvan a szállítási engedélye. Huszonhat koronáért adta el a kukoricát és 30-ikán, amikor az eladás történt, a 28-ikán megjelent rendeletről természetesen még nem tudhatott. Látta a zombori piacon, hogy ott is eladnak, így azt hitte, hogy szabad az eladás. A szállítási költségeket nem fizette ki. Valószínűleg *Guttman*nek fizetett ki, mert ökt tehetta. Az eladás ab Dunapart történt.

Payerle: Mára 2080 mm.-t rakott a hajóra. Az átvételről *Greber*, az ön hivatalnokára, 2040 mm.-át mérlegeteltet le. Ön azonban csak 2000 mm.-nak az arát vette fel.

Abelsberg: Lehet, hogy *Greber* vette fel és valószínűleg a költöbbséget több ideadta.

Payerle: Hát a könyvekből nem látszik ez ki?

Abelsberg: Könyveket nem vezettek el. Ez való bízalom.

Dr. Rózsa: Hihetetlen a szállítási ab Duna történt, míg a fizetés a belicsei mérlegetelés után történt.

Payerle: Nagyon szokatlan.

Dr. Rózsa: *Szemző* vakon hisz magában és maga vakon hit *Greber*-nek.

Payerle: Kapott-e elismervényt a 2000 mm. átvételről?

Abelsberg: Nem.

Dr. Rózsa: Miért éjjel és gyanus körülmények között szállította?

Abelsberg: Én mindig tisztességes uton mentem és soha nem volt bajom a méltóságos urral.

Payerle: Ha nincs könyvvezetés, ki ellenőrizni a munkások kifeizetését?

Abelsberg: A hárszorgata és a kocsiszorgata.

Payerle: Ha nyugtát nem adott a pénzről és tanuk sem voltak az átadásnál, maga szel revághatta volna a pénzt.

Abelsberg halgat.

Dr. Rózsa: Mára azt mondja, hogy a szeptember 28-iki rendeletről nem tudott. Hogy van az, hogy maga azt állítja, hogy szeptember 30-ikán mégis 26 koronát adta el a kukoricát, pedig a 26 koronás maximum a szeptember 28-iki rendelethez volt benne?

Abelsberg: Akkor az volt a

sokaságos ár.
Dr. Rózsa: Mennyi a javadalmazása?

Abelsberg: Havi 400 korona.
Dr. Rózsa: Sohase szerzett maga szállítási igazolványt?

Abelsberg: Igen, ha mi vetünk, a hódásági főszolgabírói szerettem.

Payerle: A köles-ügyben van-e ítélet?

Abelsberg: Igen a hódásági főszolgabíró elítélt engem 50 koronára s miután megnyugodtam és azonnal kifuttem, az ítélet jogerőssé vált.

Greber Ede gazdasági tiszt előadja, hogy több hónapig beteg volt egy balesetből kifolyólag, amikor azt az utasítást kaptam *Abelsberg*től, jöjjen és kísérjen el egy hajót. Hogy hová ment a hajó, azt csak akkor tudtam meg, amikor már a hajón voltam, de sem arról, ami elobb történt, sem arról, hogy miképpen történt az eladás, sem az eladási ígylet semmilyen részletéről mitsem tudok. Azokba nem folytattam be.

Dr. Rózsa: A kukoricátöbbséget kifizették-e önnek Beliscén?

Greber: Nem.
Dr. Rózsa: Hisz *Abelsberg* azt mondta, hogy ön vette fel a 40 métermázsa különbözött arát.

Greber: Nem igaz.
Hallósi László a *Szemző* uradalom volt intézője jelenleg Komárommegyében van hasonló minőségben. Nem tud semmiről semmit. *Abelsberg*től azt az értesítést kaptam, hogy kukoricát szállított le a Dunára. Szállított mindaddig, amíg azt nem telefonálták, hogy elég. Hogy mennyit szállítottak és hova szállították, nem tudta és is érdekelte.

Dr. Rózsa: Mindent a szegény pénztárnok csinált. Vezettek-e könyveket?

Hallósi: Anyag- és állatszámadás egyáltalán nincs. *Abelsberg* szempont rapportot adott a méltóságos ur az a jegyzeteltette.
Payerle: Újra megírta be.
Dr. Rózsa: Mennyi fuvar?

Szemző: A b. hajónak 4500 koronát kért *Guttman*tól, de az nem fizetett, hogy véget vessék a herce hurcának 1000 koronát adtam a najutalásoknak.

*Ezután Dr. Rózsa Miksa szóval fel. Kijelentette, hogy *Szemző Gyula*-val, *Hallósi*-val és *Greber*-rel szemben elejt a vádat, mert *Szemző* védekezése abszolút nem lett megcáfolva és tekintettel a nagy gazdaságra, ilyen szállítási eszközlése hivatalnokok jogkörébe tartozik és miután *Abelsberg* vádlomlásából megtudjuk, hogy egyedül ő követte el a kihágást, *Szemző Gyula* ellen semmiféle terhelő bizonyíték nem került fel. *Greber* teljesen eszköze volt a telefonparancsoknak. Semmiféle aktív és passzív szerepe nem volt. *Hallósi*-val szemben szintén semmiféle terhelő adatot nem lát fenforogni.*

*De elejt *Abelsberg Mór* ellen a vádat a maximális ár túllépése miatt, amelyet a nyomozás során kitalagott *Kálmán* Isó vádlomlásával megcáfoltnak lát, de fentartja a vádat *Abelsberg* ellen jogosultlan szállítási miatt, mely kihágást a leghatározottabban elkövette. Súlyosbítható körülménynek a nagy tömegben való szállítást, előnyére pedig azt kívánja betudni, hogy kényszerhelyzetben cselekedett, mert szükség volt a pénzre.*

Dr. Czeisel Lajos sorozatiolatt még egy csemő írt *Abelsberg*

celekménye megítélésének enyhítésére, mire Payerle Nándor kihirdette az ítéletet, mely szerint *Abelsberg Mór* a 4551/1915. M. E. és a 3172/1916. M. E. rendeletekbe ütköző kihatás elkövetése miatt 3000 korona jó- (behajlatlan) sárga eszén 50 napi elzárás) és 1500 korona mellékbüntetésre ítélte, míg Szemző Gyulát, Hallósi Lászlót és Gréber Edét a vád és a következményei alól felmentette és ellenük az eljárást megszüntette.

Dr. Róza Miklós az ítéletben megnyugodott.

Abelsberg elhatározását fenntartotta magának. A tárgyalás fél 7 órakor ért véget.

Jutalmat a városi tisztviselőknek.

Budapest, szept. 24.

— Budapesti munkatársunktól —

A háború alatt a megélhetési viszonyok annyira súlyosak lettek, hogy a mindennapi kenyér megszerzésének súlyos gondjait szinte megőrli a fixfizetésre utalt embereket. Ezek örök megtegyek a háború terheit, az állami és a városi tisztviselők, akiknek hiába engedélyezték törzsfizetésük arányában háborús és egyéb pótlékokat, ezek a pótlékok egyáltalában nincsenek arányban az azal az órási drágasággal.

Drágasági pótlékokkal, a drágaságot megoldani nem igen lehet, Magyarországon pedig nem igen akadt még város, amelyik az ilyen pótlékokon felül gondoskodott volna nagyobb mértékben tisztviselőiről. A jóakarát talán megvolt lehet, hogy a pénz sem hiányzott, de mindenki félt attól, hogy precedens alkossanak. Talán a formája sem volt meg a segítségnek és ezért különös figyelmet fordított a közigyelési hatóságok a városi tisztviselőkre. Előttük a tisztviselői eltele hozott a városi tisztviselői szót, hogy a polgármester, akik helyettesítik a háborús jutalomban resztesített városi közéleti akcióknál elért jövedelemből, amelyből egyharmadát rendes, fizetéses jutalmat adnak azok mindezen városi tisztviselőknek, akik ennél az akciónál bármilyen tekintetben is közreműködnek.

Ennek az érdekes közigyelési határozatnak előmenyéről és lényegéről maga az újpesti polgármester, Miklós Antal ur volt szíves információt adni nekem az *Ujvidéki Hírlap* számára. Érdekes kijelentések, amelyek létszékivil közelről érdeklők Ujvidék közigyelését is, a következők:

— Újpest városa 1915-ben, amikor a hatósági ellátás rendszere kezdetét vette, szintén berendezkedett arra, hogy polgári élmeleméséi maga gondoskodjék épen úgy, mint ahogyan az újvidéki polgárok élmeleméséről Ujvidék városának bölcs vezetősége gondoskodott. A város élmelemési ímetet rendezte be, amelyet kereskedelmi alapon vezettet, veit és eladot és annak ellenére, hogy nálunk az élmelemeszek gyakrabban olcsóbbak voltak, mint a szomszéd városokban, mégis tekintélyes jövedelmet tudunk kiemelni. Ezt az akció éi vezettet, a helyettesem, Hoffer tanácsnok volt. A város képviselőtestülete több ízben jutalmazni akarja munkásságukat, 1915-ben 4000, 1916-ban

8000 korona külön jutalmat szavaztak meg a részemre, én azonban kijelentettem, hogy ezt a jutalmat nem fogadom el.

— Nemrég letérjgyáltak az élmelemési ízemek 1916 augusztus 1-én terjedő zárszámadását, amely 285.000 koronát fizetett lefelé. Az élmelemési bizottságban ekkor az egyik bizottsági tag azt a javaslatot tette, hogy ennek a jövedelemnek 10 százalékát szavazzák meg jutalmul a részünkre és pldig úgy, hogy 5 százalék a polgármesteré legyen, a többi 5 százalékot pedig a tisztviselők között osszák szét. Ez ellen a határozat ellen szót emeltek a szocialisták, akik a közügyekben igen tevékenyen vesznek ki a részüket Újpesten. Azt mondták, hogy sem a polgármesternek, sem a városi tisztviselőknek nem lehet proviziót adni, viszont azonban azt a munkásságukat, amely jövedelmét jelent a városnak, feltétlenül honorálni kell. Ok javasolták a közgyűlésnek: szavazzák meg nekem 1915 január 1-ig visszamenőleg havi 1000 korona, helyet természetesen havi 600 korona munkadíj. A közgyűlés ezt a határozatot egyhangúlag elfogadta, kiemondván, hogy a határozat csak bírtokán kívül felelősehető meg, ennek ellenére azonban sem én, sem helyettesem nem vettük fel a részünkre megsvazott összeget, megvárjuk a felstbb jóváhagyást, amely egy gondolem, precedens jellegével fog bnni. Egy magyar városra sem lehet közbmbös ennek a közgyűlési határozatnak a sorsa, mert kétségtelen, hogy másutt is vannak hasonló törelvések, amit onnan sejttek, hogy több helyről érdeklődtek már nálam a dolog iránt.

Megkérdeztem a polgármester urtól, hogy a többi tisztviselők jutalmazásáról is történt-e intézkedés?

— A többi városi tisztviselői rendes, fizetési jellegű bíró javadalmazását élvez a közbmbös köről végzett munkáján. Természetesen nemcsak azok a tisztviselők vezetnek munkát a közbmbös köről, akik az illetékes városi osztályban dolgoznak egyáltalában minden arra rászoruló tisztviselőt és városi alkalmazottat egyeztettem hivatalos óránál túl a városi akció szolgálatába beállítani. A közéleti élmelemési bizottsági tagok arányában havonténi 80—250 korona külön fizetést kaptak. Ezeket a fizetéseket természetesen már régóta folyósítjuk, eddig egyedül a polgármester és helyettesem nem kaptak fizetést a munkájáért.

Ez a nem keletű és őszinte nyilatkozat megmutatja, hogy lehet mód találni arra, hogy a városi tisztviselők munkásságát a rendes fizetésen kívül is jutalmazzák és megkönyösítsék a tisztviselőknek a mindennapi kenyerét folytató baráti. A kezdeményezés érdeme kétség kívül Újpesten illet meg, amelynek vezetője a háború alatt többször adta tarjelést okos és méltányos emberi gondolkodásának és gyakran oldott meg nehézség látszó kérdéseket olyan megoldással, amely azután példának volt állítható nem egy magyar városra él.

Paál Józ.

Dr. Baics Lázár újvidéki ügyvéd a szerb hadsereg szolgálatában állott.

Dr. Varga György elbeszéli közel három évi fogságának történetét.

Az 1914 évi Szerbia elleni első offenzívának idején történt, hogy dr. Baics Lázár 70 ik gy. e-beli tartalékos hadnagy, újvidéki ügyvéd, egy tiszertől főnyi járőr ében szerb hadifogságba jutott. Még aznap, amikor dr. Baics Lázár elfutását bejelentették, több tanu akadt, akik valamiképp jegyzőkönyvbe is mondták, hogy látták, hogy dr. Baics Lázár hadnagy kezét magásra tartva, az ellenségnek megadta magát. Ezen vallomások alapján dr. Baics Lázár ellen megindult a hadbírórsági eljárás. A hadbírórság az adatokat összegyűjtötte és az eljárás a háború végéig szünetelt.

Közben azonban egyre-másra érkeztek a kompromittáló adatok dr. Baics Lázár ellen, aki a második szerbiai offenzívának és Szerbia elfoglalása után a menekült szerb hadsereggel és elszállított hadifoglyakkal Albánián át Olaszországba került, ahonnan hamarosan Svájcba jutott el. Egy ideig Genfben és Lausanneban tartózkodott, majd a legutóbbi híradók tőle Parisból érkeztek, ahonnan front leveleiben megasztaló szavakkal emlékeztet meg a dicső antánicsapatok győzelméről.

Dr. Baics Lázár ámulása ezzel kétségelenné vált.

Ma azután újabb adatok, súlyosan terhelő bizonyítékok kerültek napvilágra, amelyek még bizonyosabbá, még kétségelenebbé teszik, hogy dr. Baics Lázár áruló volt.

Dr. Varga György szabadtal ügyvéd 27 ik népfelkelő erredeti hadnagy, néhai Varga Mihály újvidéki katonai hittanár öccse, aki gimnáziumi tanu márvay Ujvidéken végezte a murgósiús örendésekor hadbavonult s négyórapi harctéri őrnagyalt urú, 1914 december 13-án szerb fogságba jutott. Amikor az ellenség offenzívák a sereket visszajűkelt küzte, dr. Varga György is olasz földre került, ahonnan mint rakottat kicserélés útján hazabocsajtották. Herceinóhoron havi szomorú fogságának történetét munka társunk előtt megkapó közveleméssel mondta el dr. Varga György. Becsületlen, töhietlen hazafiség, kitűnő élelítés, nagy megfilyelő képesség csillámlék elő az előbbi leírásból, amely a világháború igazságtalan padeg és szomorúan érdekes történetének egyik beindúnt közelről értnő fejezete.

Dr. Varga György ezeket mondja:

Fogságba jutásom.

1914 december 13-án történt. Ezerédek Rajja községtől mintegy két három kilométer távolságra helyezkedett el, hogy a szerbek ellentámadását itt tartották. Én a hetedik század parancsnoka voltam s délután egy órakor azt a parancsot kaptam, hogy készüljünk a visszavonulásra, amelyet külön parancs fog elrendelni. A parancs azonban nem jött s én mindaddig tartottam a vonalat és fedeztem a jobbszárny visszavonulását, amíg a tulajdoni ellenség be nem került. Szűrtizem emberemmel együtt így jutottam fogságba. Századommal kivültem csak egy tiszt volt: Maros Károly dr. újvidéki ügyvéd, népfel-

kelőhadnagy. A Kevisza hegytől, ahol e fogtak beindúnt, gyalogszerrel indultunk el s a lesújtó érzés, amely a fogságba jutás első perceiben egész valónkát áthatotta, fájó visszaemlékezést kell bennem ma is. Alig haladtunk egy pár kilométert, amikor szembe jött velünk egy szerb lovas tiszt, aki ezt a parancsot adta ki:

— A magyarok álljanak külön, majd vezek velünk!

Hideg borzongás futott végig rajtunk, de én megőrizve lélekjelemlenem, a szerb tiszt elő léptem e szavakkal:

— Mi kötelességünknek teljesítettük hazánkkal szemben s ha ezért ezt a sorsot érdemeljük, úgy ezt is büszkén fogjuk elviselni.

A szerb tiszt kezét fogott velem és közölni senkinek sem lett semmi bántódása. Innen Mladenovácig gyalog mentünk s itt a legénységet elkülönítettek tőlünk. Mladenováciban találkoztam dr. Tyurtyi kulái ügyvéddel, aki egy nappal előbb esett fogságba.

Az élet Nisben.

Mladenovácztól Nisig vonaton utaztunk. Itt a lovassági laknyába vittek beindúntek s egy nagy istállóban bennülnék el, ahol a kimondataiban piszkótló sokat szenvedtünk. Szerencsére csak négy rapig tartottak itt bennünket, örszónnyarotok s a tisztelnék napi három dinár fizetésüket december végéig éfőn kifizették s azután végéig tartózkodási helyünkre kísérték. Ez a hely a régi török kaszárnya volt, barátosság épület, nagy árnyas parkkal. Körülből száz lépés hosszú és tizenöt lépés széles termekben helyezték el bennünket. Fekhelyünk szalmazsák, takarónk pokróc. Igétek ágat is, de erre hátra vártunk. Ugy segítettünk tehát magunkon, hogy saját költségünkön fűtő deszkát vettünk magunknak és sajnkakéülég es a fűtő ágynak, még pedig a fűtő önyen szárszedhető le, amelyre a polkatsárny szempontjait volt szükség. Az első rapok retentenes lelkiállapotban teltek el. Az ismeretlen, idegen arcok és megysrámu foglaltsáim látása nyomástalag hatott lelkemre.

Dr. Baics Lázár a szerb hadsereg szolgálatában.

Nisben ősszpontosították az összes fogoly tiszteket. Megdöbbenve láttam itt, hogy remoszóra megékeztésünk után dr. Baics Lázár újvidéki ügyvéd a szerb hadsereg szolgálatába lépett, szerb tiszti uniformásban, sapkában járt, sőt a szerb hadsereg megbízásából egy ízben ő fizette a tiz napi fizetésünket. A fogoly táborban sohasem tartózkodott, hanem mindjárt szabadon járt-kelt, még mielőtt a szerb hadsereg kötelekbe lépett. Sajnos, tisztjeink közül (szerbek és csehek) többen szegődtek az ellenség szolgálatába, akik polgári ruhában a táboron kívül teljesítettek szolgálatot.

Az első karácsony a fogságban.

Nisben tevezelőlapokat kaptunk, hogy hozzátartozóinkat fogságba ju-

tásunkról értesíthetjük. Tizenkét pappal fogságba jutásunk után érkezett az első karácsony. Végtelen szomorúság töltötte el lelünkkel, hogy legszentebb ünnepünket hazánktól távol, fogságban kell eltöltenünk. Karácsony estején ki mécses, ki gyertyát gyújtott, a szerint, hogy milyen világító anyagot tudunk saját költségünkön beszerezni. Eleinte ugyanígy foglaltabourunkban egyáltalán nem világítottak. Eleinte együtt voltunk a különböző nemzetiségűekkel, de karácsonyra szerbek és csehek már alig voltak közöttünk. Én könnyeztem, sírtam bánatomban, éjfélok pedig lelkesítő beszédet intéztem a najtasakhoz. Éjféli után Jevrem Popovics szerb alezredes megjelent közöttünk s a terem egyik sarkában elhelyezkedett horvátok és szerb nemzetiségűek közé leült, velük ivott s együtt éltették a szerbeket és a szerb hadsereget. Ettől fogva, amennyire csak lehetett, kerültük az érintkezést ezekkel a horvátokkal és szerbekkel.

HIREK.

Jakabffy Gyula főispán Ujvidékre. *Jakabffy Gyula* főispán szombaton este Ujvidékre érkezett. A főispán itt tartózkodása óta behatárolt érdeklődött a városi ügyek iránt és tanácskozott a választójogi blok vezetésével. *Jakabffy Gyula* főispán tegnap kezdette meg látogatásait és ma este Bajára utazik, ahol csütörtökön elnökölni fog az első érdemleges közgyűlésen. Eddigi elhatározása szerint pénteken reggel érkezik vissza Ujvidékre.

Osztárk képviselő az Inkompatibilitás mellé. Bécsből jelentik: *Lodgemann* német nemzetiségi képviselő pótlást ajánlott az állami törvényhez, amely szerint képviselőnek tilos miniszteriumokban vagy más magasabb hivatalokban eljárni. Aki megsemmisít, nyilvános télesen megintendő és 5000 korona pénzbírsággal sújtandó.

Budapest katonai parancsnoka Ujvidéken. Kostonjevici *Bogat* István altábornagy, budapesti katonai parancsnok *Karmignek* ezredes, vezérkari főnök kíséretében hétfőn este Ujvidékre érkezett.

A magyar városok országos kongresszusa. Budapestről jelenti tudósítónk: A magyar városok kongresszusának állandó bizottsága *Bárcy* polgármester elnöklése alatt ülést tartott, amelyre a vidékről több polgármester érkezett oda. *Bárcy* tájékoztatta a polgári szövetség szervezetének mai állásáról, mely leghelyesebben a pártpolitikától függetlenül alakuljon meg. Az elnök indítványára elhatározta, hogy felhívást intéznek a kormányhoz, amelyben a városok háborus kiadásainak megtérítését, nekülönben a háború által csökkent bevételük pótlását kéri. Az ügyvezető teendők ellátásával *Harzer* Ferenc aienlőköt biztáék meg. *Nagy* Ferenc államtitkár helyere közlelmelési előadóul *Lukács* Odón nagyváradi tanácsost biztáék meg, akinek előadói tervezetét elfogadják és a kormány elé terjesztik.

Az új osztrák kormány bemutatkozása. Bécsből jelenti tudósítónk: Az osztrák parlament holnap újból ülésre ül össze, amelyen dr. *Seidler* Ernő miniszterelnök bemutatja az új kormány tagjait és programterü nyilatkozatot tesz. A költségvetés azonban csak e hó 27-én terjeszti be. A parlamenti élet újrafelvételé alkalmából a pártok bílért tartak. A német nemzeti szövetség javaslatot fogadott el, amely megállapítja azokat az irányelveket, amelyeket nemzeti és gazdasági tekintetben követni kíván. Azt az indítványt, amely azt célozza, hogy a kormányt ne támogassák, elvetették és megvárják míg a kormány nyilatkozik. A lengyelek klubja ma este elnököl akart választani, de egyik jelölt sem kapott abszolút többséget és így a választást holnapra halasztották.

48 légi harc győztese elesett. Berlinből jelentik: Foss, az ismert repülő, aki 48 légi győzelmet aratott, légi harcban elesett.

A titeli ármentesítő-társulat új elnöke. Amint megbízható forrásból értesülünk, a titeli ármentesítő-társulat legközelebbi közgyűlésén dr. *Purgly* Sándor volt bácsmezei munkapárti főispánnak Dietel budapesti kultur-mérnök érdeklődés kifejtett agitációjával szemben *Nikollits* Izidor, ny. ujvidéki főszoigabíró fogja elnökölni megválasztani.

Lóvásárlók figyelmébe. A makói ló-körházban szeptember 30-án a keszi-helyi lókörházban október 1-én reggel 8 órakor lóarverés fog tartatni.

Közüntézmények szénellátása. A polgármester felhívja a helyi közüntézmény és intézmények, ugyanint kórházak, iskolák, szállók s b. fenntartói, illetve vezetői, hogy e hó 27-ig a városi mérnöki hivatalnál jelentsek be, hogy szerződtek-e szénnek vagy koksznak az 1917. évi október hó 1-től 1918. évi április 1-ig terjedő időközben leendő szállítására és ha igen, mennyi és mivel szerződtek, továbbá jelentsek be, hogy mennyi a szükségletük a téli időnyre és mennyi a készletük. Figyelmzetteti a polgármester az érdekelteket, hogy a bejelentést saját érdekükben el ne mulasszák, mert különben ellátásnyagszűségletik nem lesz külön kimutatható az országos szénbizottsághoz benyújtandó javaslataiban.

Értéktőzsdé. Általános irányzat élénk vásárlási kedv, a legtöb értékpapír értéke megszálladott, s: a Fabank benőzia a legutóbbi napok áreséseit. A záró árfolyamok a következők voltak: (a zárjelben levő számok a szombati zárárdeményeket tüntetik fel) Magyar Hitel 1249 (1242), Osztrák Hitel 897 (892), Jelzálogbank 554 (555), Leszámlató 707 (706), Kereskedelmi Bank 5460 (5440), Magyar Bank 841, Merkur 325 (315), Hermes 540 (515), Ingatlanbank 538, Beocsni 1120 (1130), Drasche 1110 (1030) Gizella malom 845, Hungária malom 1200, Concordia 925 (945), Általános közszén 2125 (2130), Saigó 1164 (1170), Ganz 4240 (4315), Rima 1166 (1167), Lipták 360, Kioftld 653 (668), Naszica 2770 (2760), Agrár 1910 (1960), Atlantica 1595 (1600), Közuli 857 (858), Fabank

880 (820), Fatermelő 1225. A tőzsdé csütörtökig zárva lesz.

Tőzsdéi megbízásokat legszólladaban és legelőnyesebben eszközzöl az Ujvidéki Népbank r. t.

Betörések. *Kron* Károly fia ujvidéki cég fizetébe ismeretlen tettes a kitértő ablakon benyulva kifeszítette a készpénztár főkjáát és abból 15 koronát lopott el. A fiókban volt még 1000 korona, de mert ez a fiók végén volt, a tettes nem érte el. — Ungyancs ma éjjel ismeretlen tettesek betörték az ujvidéki szappangyárba és onnan 4000 korona értékű hajtókerék-szjazt loptak el. A rendőrség a tetteseket nyomozza.

Fabejelentési nyomtatványok. A faterkésítő hivatal az 1917. évi junius hó 15-től 1917. évi szeptember hó 30-ig a fa-és faszén-készleteken beállott változások kiűntetésére szolgáló „Jegyzék” nyomtatványokat küldött. A polgármester értesíti az érdekelteket, hogy a nyomtatványok megtekinték és a mérnöki hivatalban díjlanul kaphatók.

Kádármunkások kerestetnek. A petrovaradini cs. és kir. élelmelési raktár sürgősen kádármunkásokat keres. Felhivatnak az érdeklődők, hogy jelentkezzenek sürgősen a városi tanács katonagyósztaijában Dr. Szántó városi aljegyzőnél.

A sziv és a véredények megbetegedésnél a székelés a természetes. „Ferenc József” keserűsziv használata által minden erőlködés nélkül elérhető.

Lopják a zsírt és a gépszjazt. *Szalay* Józsefné, született *Frischer* Paula ujvidéki lakos pincéjébe az elmúlt éjszaka ismeretlen betörők bemászta és egy zöldre festett bádogdobdóben 24 kiló zsírt, egy rőzsaszínű cserépedényben pedig 10 kg. zsírt loptak el. A rendőrség a tetteseket keresi. *Wolf* és *Troszler* ujvidéki fakeserkesző cég telepéről két darab hajtószjazt 8—8 méter hosszúságban és 5 cm. szélességben, 600 korona értékben elloptak. A lopással egy fiatalkorut gyanusítanak, aki mint munkás volt alkalmazva a telepen és aki szórhésben van.

Közüntetnyilvánítás

eisősorban az ujvidéki hentesek és mészárosoknak, akik felejthetetlen drága jó apánk

Nikolics Nikola

halála elhalmával ravatalára koszorút tettek és a végtisztességen megjelentek továbbá mindazoknak, akik fájdalunkat részvétáükkel enyhíteni iparkodtak és a temetésen megjelentek közüntet mondunk.

Ujvidék 1917. szept. 24.

Nikolics Nikola és Milán.

Az ujvidéki kir. törvényszéktől.
K. e. 114/19. sz.
1917.

Hirdetmény.
Az ujvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Radovánovits István* volt szentantási kereskedő, most *Radovánovits Pé-*

ter ujvidéki kereskedőnél üzletvezető ujvidéki lakos kérelmére megindított kénszergezségi eljárás során az egyezséget jóváhagyó végzés 1917 évi szeptember hó 11-én jogerőre emelkedett, az eljárást befejezettek nyilvántoltta.

Ujvidék, 1917 évi szeptember hó 17. napján.

Szabó Imre s. k., kir. táblabíró, a t. elnöke.

A kiadmány hitelűl:
Hegedűs s. h. tisztv.

ÉRTESÍTÉS.

Gyönyörű kivitelű modern képek csakis műtermemben készűlnek a legszebben és legelőcsöbben. Rossz és régi kép után is élethű nagytasokat készítek.

Szives párlfogását kérem

Futosevits
fényképész.
Ferenc József tér 2.
(Szerb-Matica épülete)

Kiadótársaság: Ujvidéki Hírlap
Lapkiadó és nyomdai részvénvtársaság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Magyarok díjazású ill. azelőtt 1 korona, sőt most 20 fillér, vasárnapoktól kezdve: az az ill. vasárnap és hontékor 10 szög 2 korona. Apró hirdetések: szőre hasznók. Apró hirdetések: az ill. vasárnapoktól kezdve: az az ill. vasárnap és hontékor 10 szög 2 korona. Hírlap: szerkesztő 2 korona. Telefon 162.

6 taláék és portál kerestetik megvételre. Ajánlatok Ujvidéki Hírlap kiadója.

Mindenes cseléd kerestetik 2 személyhez. Cim a kiadóban.

6 érb. 9 hónapos prima sertés eladó, Baithányi-utca 28.

Egy német kisasszonyt gyermek mellé keresek. Cim a kiadóban.

Boros hordók eladók. Bővebbet Magyar-utca 30.

Eveszett szombat este 6 ó és 6 ó ra között az órány géton egy fekete tolt kalitka. Beszűltés megtérítést kérem adja át a kiadóhivatalnak.

Két szegény nő sürgősen munkát keres. Cim a kiadóban.

Ertésítom a tisztelt hölgyközönséget, hogy kalapudonságaim megérkeztek. Mindennemű átálkítást elvállalok. Mayer Berta II. Rákóczy-ut. 10. az udvarban.

Közüntéle kovács szerszám és filő 2 készűlt, azokivül egy éjjelőri óra eladó. Bővebbet Wolf és Frostlernál Ujvidéki Duna-utca 6

Eveszett szombat este Erzebet szűlő toaletájében egy tekete börtarca. Beszűltés megtérítéle kérérik a pénz megtérítésa mellé a tarca többi tartalmait postával a cimre vagy e lap kiadóhivatalába viszaszármaztatni.

Butorozott szoba külön bejarratt, villanyvilágítással, azonnal kiadó. Rákóczy-ut. 47. Leitner.

Háromszobás lakást villanyvilágítással azonnala keresek. Ajánlatok a kiadóba intézendők.

Eveszett egy boritekban 28 kiló cukorról szőlő jeggem, szjrijegyek, burgonyajegyek és egyéb iratok, amelyeket a Közüntézmény Hivatalnál letöltöttem és így ugyesen értékesíthetők. Megfálalónk 10 korona jutalmat adok. *Singer* fényképész, Duna-utca.

Irodai berendezés kerestetik. Cím a kiadóban.

1 egylovas Steuerkocsi jókarban lévő eladó. Cím: Alkotmány-utca 36. szám.

Eladók.

Több földszintes, és emeletes ház valamint egy villa a tisztviselőtelepen.

Kisebb pénzszekrény.

Két egész új pianó.

Egy kisebb ebédlőkredenz (feiler).

Jókarban lévő írógépek.

22 hold bűk és tölgyfaerdő.

BÉRBEADÓ

140 hold prima szeremségi szántóföld.

Bővebbet

Paul Keresztély

forgalmi irodájában. Erzsébetter 8. szám alatt, hol mindennemű vételt és eladást közvetít, információkat beszeres, szabell, vagy írásbeli felvilágosítást díjtalanul eszközöl. Telefon 362.

Pályázat.

A Bajor Lloyd Hajózási Részvénytársaságnál tartós alkalmazást nyernek hajóskapitányok, vizsgázott hajógépészek, hajó és uszálykormányosok, gépkezelők, hajófűtők és hajólegények. Jelentkezni levélben is lehet Budapesten V. ker. Ferenc-József rakpart 33.

Kiűnő érces hangú

1/2 hangversenyhegedű bevonulás miatt eladó. II. Rákóczy Ferenc-utca 89. szám alatt.

Szeptemberben

Gyors és gépiróiskolát

nyitok.

Érdeklődők már most beiratkozhatnak.

Günsz Blanka

okl. gép- és gyorsíró tanítónő.

Ujvidék, Széchenyi u. 3.

KÉRELEM.

Feleségem a múlt napokban a halpiscan erszényét elvesztette. Kérem a becsületes megtalálót, tartsa meg a tárcát a benne lévő 24 koronával, de hozza el a szerkesztőségbe a tárcában volt kis fakeszletet.

Miután több éven át Budapesten a legnagyobb szalonban miat

S Z A B Á S Z N Ő
dolgoztam. Bátor vagyok a legújabb divatu kosztümöket, kabátokat, ruhákat elvállalni. Minden e szakmába való alakításokat pontosan készítek. Igen tisztelt hölgyek becses pártfogását kéve

kiváló észlelettel

MÁTITYNÉ

Kossuth Lajos-utca 18. I.

Keresek Ujvidéken

r a k t á r n o k i
vagy pénztárnoki

állást a gabonaszakmában esetleg más irodai munkát is. 53 éves vagyok magyarul, horvátul németül beszélek. Címem **J. H. Ruma** Iregi-utca 4. sz.

PEZSGÓDUGÓT

használt, de nem töröttet, veszek 70 fillérért darabját, palackdugót 15 K. kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükséges. Új palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

ROBICSEK ADOLF
BUDAPEST Nefelejts-utca 15.

APOLLO

szept. 24 és 25-én
Műtőn és kedden

A lányom

Harry Higgs V. detektív-filmje 4 felvonásban.

A kis detektív

vigjáték 2 felvonásban.

Dugókért

használtkért fizetek és átveszek minden előzetes megkérdezés nélkül 14 koronát kilonként utánvétellel

A. KOHN

Prag Karolinental 496.

BEVÁSÁRLÓK KERESTETNEK.

Csak

RÁDIUM

sósorszeszt

használjunk test és egészség-ápolásra.

Nagy üveg ára . . . K 6.60
Közép üveg ára . . . K 3.30
Kis üveg ára . . . K 1.20

Gyártja:

A Dunántúli Gazds. Szeszgyárosok Szeszínomító r. t.

Nagykanizsán.

Ingtatlanok eladása.

ELADÓ Ada és Mohol községgel szemben Bácskában a Tisza bánati oldalán, két kilométernyire az Álomástól 690 hold egyívű tartozó földbirtok.

Az illető földbirtok két pusztára oszlik felszerelve minden modern melléképülettel. Az egyik major 413, a másik pedig 277 hold kiterjedésű és a melléképületek mellett egy-egy lakható kastély áll.

A földbirtok biztos minden áradással szemben s minőség tekintetében ugy Bácskában mint az ország többi legtermékenyebb vidékén a legelső között áll.

A föld ára holdonként 3400 de gyors elhatározásnál előnyös árendéremény. A föld egy része parcellázható és jól eladható.

Gyors ajánlatok

Forgalmi Részvénytársaság

Ujvidék Kossuth L.-u. 37 címére kiadandók. Sürgőncim Forgalom. Telefon 297. Fizetési feltételek előnyösek, mert egy milliót előnyös kölcsönt lehet kapni.

1000 darab strand és kerti

NYUGÁGY

olcsón eladásra kerül, minden darabon a szabott eladási ár látható.

KRAUSZ EDE

butor és szőnyeg nagykereskedő.
UJVIDÉK. TELEFON 24. SZÁM.

Georgievits M. és Társa

Ujvidék. Trandafil-palota Buzatér és Hán-utca sarkok.

Ujjonnan berendezett üzletemben legnagyobb választékban kaphatók híres „Riessner” és „Friedland gyártmányú” folytonégő kályhák.

Ugymint a többi szakmába vágó

különbféle cikkek.

